

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Δευτέρα 1 Αυγούστου 2022
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Omnia sunt excitanda tibi uni, C. Caesar, quae iacere sentis percussa atque prostrata impetu belli ipsius, quod necesse fuit: constituenda iudicia, revocanda fides, comprimendae libidines, propaganda suboles; **omnia quae dilapsa iam diffluxerunt, severis legibus vincienda sunt. In tanto civili bello, in tanto ardore animorum et armorum, quassata res publica multa perdidit et ornamenta dignitatis et praesidia stabilitatis suae; multaque uterque dux fecit armatus, quae idem togatus fieri prohibuisset.** Quare subveniendum reipublicae est et omnia nunc belli vulnera tibi sananda sunt, quibus praeter te mederi nemo potest.

.....

Sulla, occupata urbe, senatum armatus coegerat ut C. Marius quam celerrime hostis iudicaretur. Cuius voluntati nemo obviam ire auderat; solus Quintus Mucius Scaevola augur de hac re interrogatus sententiam dicere noluit. **Quin etiam cum Sulla minitans ei instaret, dixit is Sullae: «Licet mihi ostendas agmina militum, quibus curiam circumsedisti; licet mortem miniteris, numquam tamen ego hostem iudicabo Marium.** Etsi senex et corpore infirmo sum, semper tamen meminero urbem Romam et Italiam a Mario conservatam esse».

.....

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandōrum causā poposcit eōque velut forte elapso se vulnerāvit. Clamōre deinde ancillārum in cubiculum vocātus Brutus ad eam obiurgandam vēnit, quod tonsōris praeripuisset officium. **Cui secrēto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amōris mei erga te tale consilium molientem: experīri enim volui, quam aequo animo me ferro essem interemptūra, si tibi consilium non ex sententiā cecisset».**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να μεταφράσετε όσα τμήματα των αποσπασμάτων είναι γραμμένα με έντονη γραφή.

Μονάδες 20

ΘΕΜΑ Β

B1. Να ελέγξετε την εγκυρότητα των παρακάτω προτάσεων, γράφοντας το γράμμα Σ, αν η πρόταση είναι Σωστή ή το γράμμα Λ, αν η πρόταση είναι Λάθος.

- Ο Οβίδιος εμπνεύστηκε την «Αινειάδα», το πιο κλασικό έργο της ρωμαϊκής λογοτεχνίας και ο Πόπλιος Βεργίλιος Μάρων δημιούργησε μια μυθολογική Αντι-Αινειάδα, τις Μεταμορφώσεις.
- Στον χώρο της χριστιανικής γραμματείας ξεχωρίζει το *Ξενύχτι της Αφροδίτης* (Pervigilium Veneris), ένα κορυφαίο δημιούργημα κάποιου άγνωστου ποιητή.
- Στη ρητορεία κατά τα Αυγούστεια χρόνια υπάρχει πραγματική ελευθερία λόγου.
- Κατά τη μετακλασική εποχή η ρητορεία ανθεί, ο ρητορισμός κυριαρχεί σε ύφος και περιεχόμενο.
- Η αυτοκρατορική «πατρωνεία» απαιτεί τη στράτευση στο ιδεολογικό πρόγραμμα του Αυγούστου, που επαγγελλόταν την επιστροφή στο «mos maiorum» και την ανασυγκρότηση του κράτους.

Μονάδες 5

B2. Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της Α' στήλης με ένα στοιχείο της Β' στήλης

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. Βεργίλιος	α. Πεζογραφική παρουσίαση της ιστορικής διαδρομής της Ρώμης από την ίδρυσή της ως το 9 π.Χ.
2. Οράτιος	β. ποιητής του ηρωικού και διδακτικού έπους και του ποιμενικού ειδυλλίου
3. Τίβουλος	γ. καθαρότητα και κομψότητα
4. Προπέρτιος	δ. εκπροσωπεί τη λυρική δημιουργία
5. Τίτος Λίβιος	ε. πρωτοτυπία και σκοτεινότητα

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Γ. Να εντοπίσετε την ετυμολογική συγγένεια των παρακάτω λέξεων στα αποσπάσματα των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν.

- προοίμιο
- πτήση
- μερίδιο
- τσεκούρι
- πάσσαλος
- οδηγός
- επίθεση
- στρώμα
- παστός
- κοίτη

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Να γράψετε τους ζητούμενους τύπους:

praesidia: γενική ενικού

civili bello: στον άλλον αριθμό

nemo: γενική ενικού στο ουδέτερο

Marius: κλητική ενικού

solus: δοτική ενικού

hac re: αιτιατική ενικού

senex: γενική πληθυντικού

unguim: αφαιρετική ενικού

Μονάδες 10

Δ2. Να γράψετε για τις παρακάτω λέξεις:

multa (1^ο κείμενο) : τον συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό στο ίδιο γένος και αριθμό

temerarium: τον υπερθετικό βαθμό του θηλυκού στην αιτιατική ενικού

certissimum: το επίρρημα στον συγκριτικό βαθμό

aequo: τον υπερθετικό βαθμό του αρσενικού στη γενική πληθυντικού

Μονάδες 5

Δ3α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο, όπου χρειάζεται) :

fuit: γ' πληθυντικό πρόσωπο προστακτικής μέλλοντα

difflexerunt: β' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται

perdidit: β' ενικό οριστικής παρακειμένου ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας

fecit: το αντίστοιχο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα στην άλλη φωνή

coegerat: αφαιρετική του σουπίνου

ire: δοτική ενικού μετοχής ενεστώτα στο αρσενικό γένος

minitans: απαρέμφατο μέλλοντα

interficiendo: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

resecandorum: γ' πληθ. υποτακτικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής

praeripuisset: β' ενικό οριστικής μέλλοντα παθητικής φωνής

Μονάδες 10

Δ3β. **poposcit:** να γράψετε τα απαρέμφατα και τις μετοχές όλων των χρόνων στη φωνή που βρίσκεται (να λάβετε υπόψη το υποκείμενο, όπου χρειάζεται)

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Ε

Ε1. Propaganda est suboles tibi: να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική.

Μονάδες 4

- E2. multa uter dux fecit armatus:** να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.
Μονάδες 4
- E3. Licet mihi ostendas agmina militum numquam tamen ego hostem iudicābo Marium:** να μεταφέρετε την περίοδο στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση από τη φράση *Mucius Scaevola dixit...*
Μονάδες 4
- E4. elapso:** να αναλυθεί η μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση.
Μονάδες 2
- E5. ut G. Marius quam celerrime hostis iudicārētur:** να αποδώσετε την επιρρηματική σημασία της πρότασης με σουπίνο.
Μονάδες 3
- E6. quod tonsōris praeripuisset officium:** να αναγνωρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση και τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και ακολούθως να δικαιολογήσετε τον χρόνο και την έγκλιση εκφοράς της (μονάδα 1)
Μονάδες 2
- E7. ad eam obiurgandam:** να επαναδιατυπώσετε τον επιρρηματικό προσδιορισμό που δηλώνει ο εμπρόθετος χρησιμοποιώντας γερονδιακό σε γενική.
Μονάδες 3
- E8. si tibi consilium non ex sententiā cessisset:** να δηλώσετε την απόδοση του υποθετικού λόγου (μονάδες 2), να αναγνωρίσετε το είδος του (μονάδες 2) και να τον μετατρέψετε, ώστε να δηλώνει υπόθεση δυνατή ή πιθανή (μονάδες 4)
Μονάδες 8